

**Силантьєва
Валентина
Іванівна**

18 лютого 1948 р. н.

д-р філол. наук, проф.
зав. кафедри
зарубіжної літератури

Контактна інформація:

Тел. : (0482) 68-12-88

Державні нагороди та почесні звання

- Відмінник освіти України
- Лауреат Бунинської премії – 2013 р.

Основний напрямок наукової діяльності

- поезика та жанрологія російської прози рубежу XIX-XX ст. як явище перехідної художньої доби
- теорія «рубіжного мислення» у контексті синергетики
- література та живопис як вектор компаративістики (теорія порівняльних стратегій)

Кандидатська дисертація:

«Повість А. П. Чехова «Степь» и русская проза 80-х годов XIX века»

Місце захисту:

Інститут літератури України ім. Т. Г. Шевченка НАН, Київ

Рік захисту:

1983 р.

Докторська дисертація:

«Художнє мислення перехідного часу (російська література і живопис кінця XIX – початку XX століть)»

Місце захисту:

Інститут літератури України ім. Т. Г. Шевченка НАН, Київ

Рік захисту:

2003 р.

Дисертації, захищені під науковим керівництвом ученого

- Саєнко С. І. Поетика двійництва у романах В. Набокова «Відчай» та «Запрошення до страти» – 2009 р.
- Запорожченко Ю. О. Концепт Європи в картинах Д. Гойою, Ю. Андруховича, А. Стасюка : компаративний дискурс – 2009 р.
- Абабіна Н. В. Проза А. Чехова, І. Буніна, О. Купріна у літературно-художніх шуканнях перехідного періоду (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) – 2010 р.

Наукова школа

- Теорія та практика сучасних компаративних досліджень

Навчальна діяльність (списки дисциплін, лекційні курси)

- «Історія зарубіжної літератури ХХ століття»
- «Сучасна російська література»
- «Культурологія (художня література)»
- «Українська та зарубіжна культура»
- «Основи риторики»
- «Історія та теорія літературно-художньої критики»
- «Література та живопис: основи мистецтвознавства» (спецкурс)

Наукові праці з 2000 р.

Монографії, навчальні посібники та навчально-методичні рекомендації

2000

Художественное мышление переходного времени (литература и живопись) : А. П. Чехов, И. И. Левитан, В. А. Серов, К. А. Коровин / В. И. Силантьева. – Одеса : Астропринт, 2000. – 400 с.

2004

Методические рекомендации к курсу «Русская литература XX века: основные художественные направления» : для студ. 2 курса англ., нем., фр., исп. отд-ния фак-та РГФ / В. И. Силантьева. – Одеса : Астропринт, 2004. – 63 с.

2005

Література (молдовська та зарубіжна) : інтегрований курс : програма для 5-12 кл. загальноосвіт. навч. закл. з молд. мовою навчання / В. І. Силантьєва, В. В. Кьося, Л. І. Фетеску. – Чернівці : Вид. дім «Букрек», 2005. – 152 с.

Російська мова. Література (російська та зарубіжна) : програми для профільн. навчання в загальноосвітн. навч. закл. з рос. мовою навчання / В. І. Силантьєва, З. П. Барабанщикова. – Київ : Пед. Преса, 2005. – 260 с.

Списки художніх текстів з курсу «Зарубіжна література» для студ. фак-ту РГФ / В. І. Силантьєва, С. І. Барда, В. С. Дзюбинська [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2005. – 62 с.

2012

Плани семінарських занять з курсу «Зарубіжна література» для студентів факультету РГФ та філологічного факультету. Спеціальності: англійська, німецька, французька, іспанська філологія, переклад, українська, російська філологія / В. І. Силантьєва [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2012. – 216 с.

2014

Плани семінарських занять з курсу «Зарубіжна література» для студ. факультету РГФ та філологічного факультету. Спеціальності: англійська, німецька, французька, іспанська філологія, переклад, українська, російська філологія. Форми навчання : денна, заочна / В. І. Силантьєва, Н. В. Абабіна, О. А. Бежан. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Одеса : Астропринт, 2014. – 246 с.

2015

Литература и живопись в контексте компаративистики. Писатели и художники периодов эстетической переориентации / В. И. Силантьева. – Одесса : Астропринт, 2015. – 336 с.

Художня література

2001

Стихи филолога / В. И. Силантьева. – Одесса : Астропринт, 2001. – 79 с.

2003

Моё насмешливое счастье : стихи / В. И. Силантьева. – Одесса : Астропринт, 2003. – 118 с.

2011

В изломе времени : стихи филолога : в 2 кн. / В. И. Силантьева. – Одесса : Астропринт, 2011. – Кн. 1. – 144 с.

В изломе времени : стихи филолога : в 2 кн. / В. И. Силантьева. – Одесса : Астропринт, 2011. – Кн. 2. – 128 с.

Полинкины распевки от бабушки Вали : стихотворения для детей дошкольного возраста / В. И. Силантьева. – Одесса : Астропринт, 2011. – 79 с.

2012

Провинциалка Soveticus : повесть / В. И. Силантьева. – Одесса : Астропринт, 2012. – 252 с.

2013

Вилковское детство : рассказы для детей младшего и среднего школьного возраста / В. И. Силантьева. – Одесса : Астропринт, 2013. – 71 с.

Автореферат дисертації:

2002

Художнє мислення перехідного часу : (Російська література і живопис кінця XIX – початку XX століть) : Автореф. дис... д-ра філол. наук / В. І. Силантьєва. – Київ, 2002. – 36 с.

Редакція наукових збірників

2011

Вектори розвитку сучасного літературного процесу: зб. наук. пр. : присвяч. пам'яті В. Г. Зінченка / відп. ред.: В. І. Силантьєва. – Одеса : Астропринт, 2011. – 349 с.

2012

Поетика художніх форм у сучасному сприйнятті : наук. зб. / відп. ред.: В. І. Силантьєва. – Одеса : Астропринт, 2012. – 349 с.

Статті:

2001

Искусствоведение. Теория и практика анализа : Чехов, Левитан / В. И. Силантьева // Проблемы сучасного літературознавства : зб. наук. пр. – Одеса, 2001. – Вип. 8. – С. 243-261.

Література і живопис : методика і методологія аналізу [Текст] / В. І. Силантьєва // Історико-літературний журнал. – 2001. – № 6. – С. 62-69. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://liber.onu.edu.ua/pdf/istlit_6_2001.pdf

«Малые жанры» в ситуации «Слома эпох» / В. И. Силантьева // Проблемы сучасного літературознавства : зб. наук. пр. – Одеса, 2001. – Вип. 9. – С. 32-43.

Модели переходности в искусстве : бифуркация-аттракция-седиментация (на материале литературы и живописи) / В. И. Силантьева // Русистика : сб. науч. тр. – 2001. – Вип. 1. – С. 68-72.

«Плач Иосифа Прекрасного» в контексте чеховского рассказа : функции и структурообразующая роль / В. И. Силантьева // Історія та сучасність християнства : матеріали наук. конф., присвяч. 2000-річчю Різдва Христового (м. Одеса, 25-26 груд. 2000 р.). – Одеса, 2001. – С. 55-62.

Рубежное сознание в искусстве : основные показатели переориентации / В. И. Силантьева // Проблемы сучасного літературознавства : зб. наук. пр. – Одеса, 2001. – Вип. 7. – С. 9-21.

2003

Компаративистика как современная методология анализа текстов и как форма диалога / В. И. Силантьева // Наша школа. – 2003. – № 4. – С. 94-95.

Проблема переходных форм в искусстве / В. И. Силантьева // История и современность в русской литературе. – Rzeszow, 2003. – Вып. 3. – С. 145-161.

Современная компаративистика : диалог как основа методики анализа / В. И. Силантьева // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. – Ізмаїл, 2003. – Вип. 15. – С. 44-48.

Maska u knjizevnosti islikarstvu na pocetku 20 stoljeca : Ahmatova I Somov / V. Sylantyeva // Vizualnost : Zagrebacki Poimovnik Kulture 20 Stoljeca. – Zagreb, 2003. – P. 256-259.

Rainer Maria Rilke und Marina Zwetaeva Rilke-Rezeption in Rusland / V. Sylantyeva // Dokumentation zum 30 – jahrigen. – Bestehen, 2003. – S. 150-154.

2004

Коррекция художественного хронотопа в литературе переходного времени : А. П. Чехов / В. И. Силантьев // Русская литература. Исследования : сб. науч. ст. – К., 2006. – Вып. 6. – С. 131-142.

«Обновленський» рух кінця XIX століття – 20-х років XX століття в російській та українській православних церквах : історіографічний огляд / В. І. Силантьєва // Історична пам'ять. – 2004. – № 1. – С.135-143.

Переходность как тип мышления : постановка проблемы, новейшие научные источники / В. И. Силантьева // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія : Філологія. – Харків, 2004. – Вип. 39 (№ 607). – С. 18-23.

2005

«Открытое пространство» текстов переходного времени : творчество А. П. Чехова в контексте синергетики / В. И. Силантьева // Південний архів : зб. наук. пр. Серія : Філологічні науки. – Херсон, 2005. – Вип. 28. – С. 99-103.

2007

Фракталы и фрактальность в литературе переходного времени / В. И. Силантьева // Література в контексті культури : зб. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2007. – Вип. 16, т. 1. – С. 273-279.

2008

Одесский художник Петр Нилус в контексте жизни и творчества Бунина и Чехова / В. И. Силантьева // Русская литература. Исследования : сб. науч. ст. – К., 2008. – С. 112-122.

Проблемы памяти в контексте нелинейного мышления : цвет и звук в рассказе Чехова «У знакомых» / В. И. Силантьева // Мир Чехова : звук, запах, цвет : сб. науч. ст. – Симферополь, 2008. – С. 66-75.

Проблемы памяти в контексте нелинейного мышления : цвет и звук в рассказе Чехова «У знакомых» [Текст] / В. И. Силантьева // Вісник ОНУ. Серія : Філологія : літературознавство. – 2008. – Т. 13, вип. 7. – С. 146-153. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/700>

2009

Логика хаоса и порядка : опит пришлого и современность / В. И. Силантьева // Біблія і культура : зб. наук. пр. – Чернівці, 2009. – Вип. 11. – С. 107-112.

2012

Живописно-литературный портрет Анны Ахматовой работы Натана Альтмана / В. И. Силантьева // Поетика художніх форм у сучасному сприйнятті : наук. зб. – Одеса, 2012. – С. 117-128.

Синергетическая парадигма: логика хаоса и порядка / В. И. Силантьева // Поетика художніх форм у сучасному сприйнятті : наук. зб. – Одеса, 2012. – С. 246-255.

Синергетика в литературоведении: теория и практика перехода от «золотого» к «серебряному» веку / В. И. Силантьева // «Серебряный век: диалог культур» : междунар. науч. конф., посвящ. памяти проф. С. П. Ильева (г. Одесса, 19-20 окт. 2011 г.). – Одесса : Астропринт, 2012. – С. 238-246.

2013

Обрії та шляхи сучасної української компаративістики / В. І. Силантьева // Слово і час. – 2013. – № 2. – С. 99-106.

Робкое очарование / В. И. Силантьева // Одесские известия. – 2013. – № 123. – С. 7.

2015

Феномен переходности в искусстве: литературоведческий и синергетический подходы к проблеме / В. И. Силантьева // Синергетика в филологических исследованиях / Т. И. Домброван, С. М. Еникеева, Л. С. Пихтовникова. – Харьков, 2015. – С. 180-204.